In de avondzitting is het woord aan pg. M. van der Goes van Naters voor een inleiding over de werkzaamheden van de Nederlandse socialisten in Europese instellingen.

Het is misschien goed, eerst eens uit te leggen, wat het Partijbestuur met dit verslag beoogt.

Gij krijgt morgen een inleiding te horen over een aantal brandende problemen van de internationale politiek, van partijgenoot Ruygers.

Gij krijgt de (morele) verantwoording van het beleid der Kamerfractie, over alle aspecten van de binnen- en buitenlandse politiek, zoals deze in ons parlement naar voren zijn gekomen, van partijgenoot Burger.

Maar dan ontbreekt er iets: onze partij heeft zitting niet alleen in de vertegenwoordigende organen van onze Staat, maar ook in dat van de Europese Gemeenschap van de Zes landen t.w. Frankrijk, Duitsland, Italië en de drie Beneluxlanden, België, Luxemburg en Nederland.

Aan die Europese Gemeenschap hebben die zes naties — en dus ook Nederland — een deel van hun bevoegdheden overgedragen; daarmee is dat deel onttrokken aan de nationale zeggenschap; ook aan de controle van het nationale parlement!

Het gaat in concreto om drie nieuwe lichamen: de *K.S.G.* (voor kolen en staal);
de *Europese Economische Gemeenschap* — die we verder zullen aanduiden als Gemeenschappelijke Markt; en
Euratom.

Maar die drie zijn weer één, juist waar het hun parlement betreft! Het gaat er nu dus om, rekenschap af te leggen van hetgeen onze Nederlandse partijgenoten doen in het supra-nationale parlement van 'de' Europese Gemeenschap. Waar ligt hier hun verantwoording?

a. Zij zijn lid van de supra-nationale kamerfractie van 34 leden, 24% van het Europees Parlement, voorgezeten door onze Duitse pg. Birkelbach. Dat is niet genoeg: parlementariërs dienen juist aan anderen dan aan hun collega's, verantwoording af te leggen.

b. Met het oog daarop komen er thans één of twee maal per jaar delegaties uit de Zes partijen bijeen in een gezamenlijk overleg met de fractie van Straatsburg. De voorbereiding en politieke leiding berust bij een Verbindingsbureau, voorgezeten door pg. Evert Vermeer.

c. Maar toch: ook per land moet er een zekere binding blijven bestaan; anders hangen de voor dat land aangewezen socialistische afgevaardigden een beetje in de lucht!

Voor Nederland zijn dat dan: pgn Kapteijn (Eerste Kamer) en de Tweede Kamerleden: Nederhorst, Posthumus, Vredeling en Van der Goes.

Waaraan hebben deze partijgenoten tot nu toe hun medewerking verleend? Hoe zijn hun opvattingen hierover? Wat gebeurt er op het ogenblik in de Gemeenschap?

Daarop zal ik nu antwoorden.

I. De Kolen- en Staalgemeenschap is dus de oudste; zij bestaat zeven jaar. En juist déze gaat nogal over de tong. Wat is daarvan juist — en wat niet?

a. *de kolenmarkt.*

De Gemeenschap heeft ons tijdens de 'boom' van 1955/1957 prachtig geholpen bij de stijgende vraag. Veel aankopen op lange contracten, uit Amerika, zijn geschied; iedereen was het toen daarmee eens. Vooral na 'Suez', 1956, met de angst, dat we van de olie uit de grote olielanden zouden worden afgesneden, werd die politiek geslaagd geacht. De prijzen werden wel wat hoger — maar het vervoer was ook veel duurder geworden. Met de *recessie,* de economische teruggang, deinsde men, d.w.z. in de eerste plaats de uit nationale ministers samengestelde ministerraad, ervoor terug, radicale maatregelen te nemen: de crisistoestand af te kondigen; over te gaan — wat de socialistische fractie steeds heeft geëist — tot een coördinatie van het totale energiebeleid.

De nieuw benoemde Italiaanse voorzitter van de Hoge Autoriteit schijnt nu inderdaad van plan te zijn, de regeringen iets meer de reële weg op te drijven. Wij willen daaraan gaarne meewerken!

b. *de staalmarkt.*

De staalproduktie in de Gemeenschap is van 1952 tot 1959 gestegen met bijna 50%. De Gemeenschap werkt hier zeer stimulerend. Maar de Gemeenschap, gezien als een begin van een federatie, een 'Bondsstaat', is nog zwak. Haar controle, op ieder gebied, is nog in gebreke. We moeten dat onomwonden toegeven; het schroot- schandaal — een geweldige zwendel-affaire, waarin de grootste Duitse staalkapitalisten, en machtige schroothandelaren in Nederland, betrokken zijn, waarbij Nederlandse hoofdambtenaren zijn omgekocht — is niet aan zijn einde, maar aan zijn begin! De Hoge Autoriteit te Luxemburg is nü actief: laat; *té* laat. Nederhorst en ik, die samen deze zaak in handen hebben genomen, laten haar *niet* meer los.

c. *de 'verkwisting' in de Gemeenschap.*

Ook hieruit blijkt haar onvolgroeidheid: die dingen kenmerken trouwens vele 'nieuwe'

staten en instituties. Wel is de kritiek voor een deel overdreven; dat ‘een’ nachtwaker daar ƒ1200,— per maand verdient, stond b.v. helemaal niet in het rapport — en het is ook niet waar. En zo is er meer. Maar (en dat staat niet eens in het rapport) de toelage van de parlementariërs is aan de hoge kant. De socialisten hebben getracht, dat te voorkomen — zij zijn overstemd.

Dat de salarissen, over de hele lijn, heel hoog zijn, is naar onze begrippen, eveneens het geval. Naar ónze begrippen. Want Luxemburg en België, waar die ambtenaren werken, zijn twee enorm dure landen; daar zijn die salarissen vrij normaal; in Duitsland geeft men gelijksoortige ambtenaren zelfs nog meer dan de getallen, waar wij zo van schrikken: de Duitse regering betaalt aan haar ambtenaren, die op non-actief zijn, omdat ze in Luxemburg of Brussel werken, op die salarissen nog een extra toelage!

We zouden natuurlijk kunnen eisen, in de Gemeenschap, dat de Nederlanders, die daar werken, een flink stuk minder ontvangen, dan alle anderen — maar u voelt wel, dat dit ook niet gaat. Iets anders is de belastingheffing: die staat in het Verdrag, ik heb er uitdrukkelijk naar gevraagd; de voorbereiding schijnt nu voltooid te zijn. De socialistische fractie is altijd vooraan gegaan in het aanvallen van excessen — zoals de heel hoge wachtgelden, wanneer men uit de Hoge Autoriteit treedt om een andere betaalde functie te aanvaarden. Ik neem aan, dat wij hierbij uiteindelijk succes zullen hebben.

Wat nu de twee *nieuwe* Gemeenschappen van de Verdragen van Rome betreft:

II. De *Euratom* groeit toe naar zijn taak van gezamenlijke aanschaffing en opwekking van atoom-energie voor vreedzame doeleinden. Een belangrijk tractaat is met Amerika afgesloten; het succes van dat verdrag zal afhangen van de bereidheid van de Europese landen — waaronder Nederland — om de, bij dat verdrag aangeboden, kernenergiereactors ook werkelijk aan te schaffen.

Dit probleem en gelijksoortige, van een sterk wetenschappelijk karakter, wordt voor onze fractie meestal door pg. Posthumus behandeld, die hierin deskundig is.

III. *De Gemeenschappelijke Markt* heeft een ontwikkeling genomen, die volkomen verrassend is. Haar aankondiging alleen al, heeft meegeholpen om de Franse economie gezond te maken; nu zij er is, is plotseling de angst voor een vrijere concurrentie, minder belemmerd door douanemuren en contingenten, gezakt. De gemeenschappelijke landbouwpolitiek wordt nu uitgewerkt; hier is het pg. Vredeling, die, met enkele anderen, aan ons werk leiding geeft.

Er zijn nu *drie* grote politieke problemen, waarin onze fractie stelling heeft genomen en die nog *niet* zijn opgelost:

a. een vrijhandelszone of 'economische associatie', die aan de Gemeenschap geen afbreuk doet, en verbindingen schept met alle vrije landen van Europa en ook met de rest van de wereld;

b. de versnelling en activering van de Gemeenschapsactiviteit, door het veel eerder voltooien van de Gemeenschappelijke Markt dan in het Verdrag staat en door de volledige vereniging van de drie gemeenschappen;

c. het accentueren van de politieke functie der Gemeenschap, door een samengroei van de buitenlandse politiek van de Zes en door directe Europese verkiezingen. Over alle drie de punten wil ik de mening van onze partijgenoten weergeven; deze mening is in de Straatsburgse fractie nog niet overal gemeengoed.

ad a. *De vrijhandelszonegedachte.* Het is altijd de bedoeling geweest, dat de Gemeenschap der Zes landen één economische ruimte zal vormen, waar de arbeidsverdeling, de specialisatie, de harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden, zelfs de vestiging, niet meer door nationale grenzen wordt belemmerd: waar vooral de 'planning' geschiedt op Europese basis. Deze gedachte is, ook door de industrie, veel meer aanvaard dan wij durfden hopen.

Naar onze mening zal de geleide economie op den duur juist *hier* haar kansen krijgen, nu de nationale grenzen haar veelal te nauw gaan omlijsten!

Maar: het is nooit de bedoeling geweest, dat dit Europa (ik weiger het 'Klein Europa' te noemen), zich zou afsluiten tegenover de rest van het vrije Europa. Daarom moeten de buitentarieven der Gemeenschap zo laag mogelijk zijn; daarom moet alles worden vermeden, ook in het gemeenschappelijk landbouwbeleid, wat werkelijk discriminerend t.o.v. de 'anderen' zou werken. (Men klaagt overigens wel eens wat vlug over discriminatie!)

Hoewel dit bredere Vrije Europa' een logische omsluiting vormt van het Europa van de Zes, zal iedere Europese associatie, zelfs in zwakke vorm (en zij kan alleen maar zwak zijn) toch twee gevaren moeten vermijden:

1) dat Amerika zich buitengesloten voelt — terwijl de Amerikaanse betalingsbalans van het laatste jaar dat *niet* meer gedoogt;

2) dat — en dat geldt vooral voor een associatie tussen onze Zes met de Zeven Noordeuropese landen, welke elkaar onlangs, onder leiding van Engeland, hebben gevonden — dat deze associatie niet wordt: een trust van de 'rijke' landen tegenover de

arme landen in Europa en daarbuiten. De socialisten zullen in staat moeten zijn, in gegeven omstandigheden 'ja' te zeggen tegen de gedachte van een Europese economische associatie — om in andere omstandigheden haar wat af te remmen, dan wel haar te veralgemenen in het algemene wereld-handelskader van de GATT.

ad. b. *Een nieuwe impuls aan de Europese integratie.* Een nieuwe 'relance européenne', wordt door ons van harte gesteund. Maar men moet wel begrijpen, dat als het volledig wegvallen van de grenzen over 8 jaar geschiedt, in plaats van over 14 jaar, er heel hard zal moeten worden gewerkt, zowel aan een gemeenschappelijk landbouwbeleid als aan een werkelijke *omvorming* van ons gehele produktie- apparaat.

Dit alles zal ook consequenties hebben op *sociaal* gebied, er zal een veel groter beroep moeten worden gedaan op het Sociale Fonds, dat de aanpassing der Europese arbeiders *financieel* moet opvangen. Het is pg. Nederhorst, die hieraan zijn aandacht zal wijden; hij is het, die voor de fractie in alle drie de Gemeenschappen woordvoerder is voor de problemen die met de welvaart, de verhoging van het levensniveau, de maatschappelijke zekerheid en de veiligheid van de arbeidende mens in de Gemeenschap te maken hebben. Ons uitgangspunt daarbij is de stelling, dat een positieve sociale politiek de economische ontwikkeling van de Gemeenschap niet remt, maar stimuleert.

De feitelijke vereniging van de drie Gemeenschappen. Deze staat nu al op de dagorde. Zij hebben tezamen één parlement, één Gerechtshof; de (formeel drie) ministerraden, die toezicht uitoefenen, hebben één secretariaat. Die feitelijke vereniging zal — over de teksten van de verdragen heen — de oplossing van de problemen naderbij brengen, waarmee niet kan worden gewacht.

een gemeenschappelijke conjunctuurpolitiek; een gemeenschappelijk financieel-monetaire politiek; een gemeenschappelijke vervoerspolitiek.

Hier is pg. Kapteijn de gangmaker van de fractie. Er zijn vervoersbepalingen in het KSG-verdrag; maar het zijn de nationale regeringen, die ze ten uitvoer moeten leggen — terwijl de Hoge Autoriteit feitelijk alleen maar kan aansporen. Er zijn ook vervoersbepalingen in het Gemeenschappelijke Markt-Verdrag. Vrij pover overigens. Maar het begin van een gemeenschappelijk vervoersbeleid is er. Dit moet worden uitgewerkt, en wel spoedig;

Onbillijke vervoersbepalingen kunnen de gehele vrije concurrentie van de Zes landen weer vervalsen. Een goede vervoerspolitiek kan op alle sectoren van het verkeer ordenend

werken!
De Gemeenschappen moeten dus, althans feitelijk, één geheel vormen, zoals hun Parlement al tot één geworden.

Sinds kort vergaderen de drie Executieven — één Hoge Autoriteit van 9 leden, één Europese Commissie van 5 leden (n.l. Euratom), en nog één van 9 leden (Gemeenschappelijke Markt) in totaal 23 Europese 'ministers', op geregelde tijden tezamen. Men kan veel verder gaan in de vereniging der Drie: ook dit soort grondwettelijke en institutionele problemen — die over de vormgeving, over het gezicht, van het toekomstige Europa, beslissen — is alle energie waarover wij beschikken, waard. Een eerste zorg is: te beletten, dat de zaak wordt scheef getrokken, doordat er bij de Zes regeringen een neiging is, méér nationale vingers in de Gemeenschaps- pap te houden, dan waarop zij recht hebben! Hoe meer men zich bewust is, dat al dit werk alleen zin heeft, als men de wil heeft naar een Europese Federatie toe te gaan; hoe eerder men erkent, dat wij al in een voor-fase, in een *prefederatie,* leven — hoe gemakkelijker dit alles zal gaan.
ad c. *De Europese verkiezingen.* Krachtens de Verdragen, d.w.z. volgens een uitdrukkelijke opdracht van de Zes regeringen, aanvaard door de Zes parlementen, bereidt het Europese parlement dit kiesstelsel nu op dit ogenblik voor, in een Werkgroep, gepresideerd door onze Belgische pg. Dehousse. Al in dit vroege stadium van voorbereiding dienen een paar punten naar voren te worden gebracht.

1. De band tussen de Europese parlementsleden en de nationale parlementen kan niet voor hen allen in stand blijven, zoals dat nú het geval is. Wij worden nu aangewezen door de Tweede en Eerste Kamer en blijven daarvan lid. Dat is echter praktisch voor velen nauwelijks meer te doen:

Een Europees parlementariër is ongeveer 100 van de 300 voor vergaderingen beschikbare dagen in het buitenland, voor parlementszittingen of commissies. Het werk is nieuw: de problemen zijn ongehoord boeiend — zij hebben zich in de geschiedenis der Mensheid nog niet eerder voorgedaan. Men moet de tijd hebben om zich daarin intens in te leven en zelfs om ze rustig te overdenken. Het Europees mandaat gaat de hele mens vorderen.

Dank zij ons redelijke nationale kiesstelsel werkt het nog een beetje voor de Nederlandse 'Europeanen'; óók omdat ons volk, in een jong verleden meer geteisterd door de verdeeldheid van Europa dan alle anderen, de Europese integratie echt innerlijk

aanvaard heeft. Maar deze overgangsfase kan niet blijven; we gaan toe naar een volkomen zelfstandig Europees mandaat, dat de hele mens gaat vorderen.

2. Maar zelfs als men dat voor de geest heeft, zal men, zolang nationale ministers in de Gemeenschap nog een zo grote rol spelen, toch voor een deel (b.v. een kwart) tóch de combinatie nationaal/Europees kamerlid open moeten houden. Die parlementariërs zullen dan op nationaal terrein een beetje moeten worden gespaard, zoals met óns ook wel geschiedt.Het aantal Europese Kamerleden (nú 142, waaronder 14 Nederlanders) moet aanmerkelijk worden uitgebreid, om tot een enigszins redelijke vertegenwoordiging en werkverdeling te kunnen komen.

3. De Europese verkiezingen zullen moeten plaatsvinden op één datum, in alle Zes landen; de grote politieke groepen — dat zijn nú: de Christen-democratische, de liberale en de socialistische — zullen daarvoor ieder met één principieel, doch in praktisch-politieke paragrafen verdeeld, verkiezingsprogram moeten komen, dat geldt: Van Friesland tot Sicilië'.

Om ons tot onszelf te beperken: wij hebben daarin een ongehoord zware taak. Denkt u maar aan een socialistische landbouwparagraaf: 'van Friesland tot Sicilië'. De socialistische fractie, op de belangrijke punten meestal eensgezind, kan hier advies geven; het vaststellen van het program is echter niet haar taak. Dat moeten de Zes partijen doen, die, zoals ik in het begin al zei, al herhaaldelijk (in Luxemburg, Brussel of Straatsburg) bijeen zijn geweest en de grote actuele problemen, als landbouw en vrije handelszone, in grote eensgezindheid hebben verkend. De verkiezingen kunnen misschien in 1963 al plaats vinden; er is dus haast bij de zaak; onze Partij zal hieraan misschien al op het volgend Congres aandacht moeten wijden.

Het Europese parlement, de socialistische fractie daarin, de Nederlandse socialistische 'Straatsburgers', staan voor een fantastisch experiment, waarin het maken van fouten een aanvaardbaar risico vormt, omdat we daaruit de wetten ontdekken, die het maken van fouten, later, zullen kunnen voorkomen.

De socialisten verabsoluteren het Europa van de Zes *niet;* wij werken mee aan de Raad van Europa van 15; wij zien de Zes zeer duidelijk geplaatst in een Atlantisch kader en in een samenwerking in wereldverband. Wij kunnen daarom niet zonder een Europese *buitenlandse* politiek. Wij moeten n.l. kleur blijven bekennen — vóór die Atlantische samenwerking — en hoe kan men kleur bekennen, als men geen buitenlandse

politiek heeft? Wij zijn er tegen, dat de ‘grote drie’ onder onze Zes landen (Frankrijk, Duitsland en Italië) het allemaal alléén zouden doen; maar als men dan loyaal de medewerking van Benelux vraagt bij de vaststelling van die buitenlandse politiek, zullen we die niet weigeren; maar dan moet het geen losvaste politiek van heen en weer reizende nationale ministers zijn, maar een Europees politiek beleid, met die minister samen vastgesteld in Brussel en in Straatsburg; *in* de organen der Gemeenschap!

Het heeft eeuwen geduurd, om *de Nederlandse gewesten* tot zelfstandig leven te brengen; het heeft nóg langer geduurd om ze te doen samengroeien. Het experiment met het resultaat van die samengroei: *onze Nederlandse Staat,* duurt nu bijna 150 jaar — en iedere dag ontdekken we nog zwakke plekken. Een overkoepelende Atlantisch of wereld-organisatie, executief en parlementair, zal stellig ook aan de orde komen. Misschien al in het jaar 2000. Dat is al gauw!

Maar déze eeuw is nu verder: *de eeuw van de Europese integratie:* die het eigen volkskarakter van de landen volledig onaangetast laat, ja, het regionale element zal beschermen (zelfs professoren vergalopperen zich hier wel eens, bij gebrek aan zakelijke kennis); die aan de andere kant *binnen* de Gemeenschap ongekende kansen biedt: voor planning, doelmatige produktie en sociale verheffing op grote schaal: kansen, die juist de socialisten van Europa met alle handen zullen aanvatten!